

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган

2003 йил 14 май, чоршанба

№39 (11.530)

Эркин нархда сотилади

Вилоят ҳокимлигида ИСТЕЪМОЛЧИ МАНФААТИНИ КЎЗАЛАБ

Тошкент вилоят ҳокимлигида маҳсулот ва хизматлар сифатини, уларнинг рақобатбардорлигини ошириш, маҳсулот ишлаб чиқариш ва хизматларни ташкил этишнинг меъёрий таъминланган масалаларига бағишланган масалахат-кенгаш бўлиб ўтди.

Унда вилоят стандартлаштириш ва метрология, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш ҳудудий бошқармалари, божхона, давлат солиқ маҳкамалари, санитария-эпидемиология назорати марказлари, савдо ташкилотлари, йирик корхона ва идораларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, оммавий ахборот воситаларининг вкиллари иштирок этдилар.

Масалахат-кенгашнинг Тошкент вилояти ҳокимининг ўринбосари Абдухамид Йўлдошев бошқарди.

Вилоятда стандартлаштириш ва сертификациялаш, озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати ва хавфсизлигини таъминлаш, истеъмолчи ҳуқуқларини муҳофаза қилишни кучайтириш каби муаммолар теварагида фикрлашиб олинди, тегишли тавсиялар берилди.

ҲАҚСОВАР, ОНА ЮРТ, МАНГУ БЎЛ ОБОД!

Тошкент вилоятининг шахар ва қишлоқларида 9 май — Хотира ва Кадрлаш кунини тантаналари ўзига хос кўтаринкилик руҳида ўтди

Хар бир даврнинг ўз анъаналари, одат ва раъсулмалари бўлади. Улар миллатнинг ўнмишидан мерос бўлиб келаётган қадриятлар қаторига қўшилиб, халқ мулки бўлиб қолади.

Хотира ва Кадрлаш кунини Ўзбекистонимизнинг ана шундай табаррук байрамига айланмоқдаки, шу кун муносабати билан биз муқаддас Ватанимиз озодлиги, халқ эрки ва бахт-саодати учун курашларда азиз жонларини ҳам аямаган аждодларимизнинг хотирлаймиз, ўз умрини мамлакат равнақига бағишлаган ҳамюртларимиз, оталаримиз, оналаримизга алоҳида ҳурмат, эҳтиром кўрсатамиз.

Бу йил ҳам бутун Ўзбекистон, жумладан, вилоятимиз шахар ва туманларида Хотира ва Кадрлаш кунини ўзига хос бир уюшқоқлик, кўтаринкилик руҳида нишонланди. Корхона ва ташкилотларда, маҳаллалар, қишлоқлар ва овулларда фашизм вабосининг йўлини тўсган, уни даф қилган

жасоратли авлод вакиллари, фронт орқасида кеча-кундуз тиним билмай меҳнат қилган фидокор инсонлар, байналмилал жангчилар, мустакиллигимиз душманлари билан жангу жадаллар иштирокчиларининг урф-шувлари бўлиб ўтди. Бир пиёла чой устидаги суҳбатлар чоғида халқимизнинг ардоқли фарзандлари ёдга олинди, уларнинг жасоратига муносиб ёш авлод — ватанпарвар, чуқур эътиқодли, билимдон ва тadbиркор йигит-қизларни тарбиялаш ҳусусида фикрлашилди.

Байрам арафасида шахар ва қишлоқларнинг кекса авлод вакиллари гуруҳ-гуруҳ бўлишиб, Тошкентнинг Хотира ва Кадрлаш майдони, Темурийлар тарихи музейи, Шахидлар хотираси майдонида зиёратга отланмишди. Тошкентнинг янгиланаётган кўрки, озод юртимизнинг мустакил ривожланиши жараёнарига мос бино ва иншоотлар уларда катта таассурот қолдирди.

Пойтахт айланма йўлининг шундоқ ёнгинасидаги Эшонгузар шаҳарчасида уруш қатнашчилари Мансур Мирзаевнинг хотонасига шу кун кўролдош-сафдош қариялар тўпланишди.

Бахтлимизки, ҳамон бағримиз бутун, — деди Исмоил Каримов, Ўзбекистонда уруш жараёнарида туфайли кейинги йилларда халқ бўлган дўстларимиз хотирасини миннатдор авлодлар ҳамisha ёдда сақлайдилар. Озод Ватанимиз, эл-юрт сиз билан бизни ардоқлаб, мудом эҳтиром кўрсатиб келяпти. Президентимизнинг шу байрам арафасидаги фармонлари бу умумхалқ ғамхўрлиги, ҳурмат-эътиборининг гулжойи бўлди. Ўғил-қизларимиз маърифатли, маданиятли, шу азиз Ватанимизга, мустакил юртимизга садоқатли, баркамол инсонлар бўлиб вояга етишаётганлиги,

муносиб ворисларимиз ўсиб, келаётганлиги бизларни шод қилмоқда.

Уруш қатнашчилари, фахрийлар, хизматни ўташ чоғида халқ бўлган ходимлар оилаларининг аъзолари шу кун вилоят Ички ишлар бошқармаси ҳовлисидаги Маъёс она ёдгорлиги пойига гулчамбарлар қўйишди. Ўйилганларни Ички ишлар вазирлиги Фахрийлари ижтимоий кўлаб-қувватлаш марказининг раиси, истеъфодаги генерал майор Ғофир Раҳимов байрам билан қутлади. 8-9 май кунлари вилоятимизнинг барча шахар ва туманларида шу каби тантаналар бўлиб ўтди.

Нихоят, вилоят уруш ва меҳнат фахрийларининг 300 га яқин вакили Шредер номи илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Кенгаси боғидаги яқиний учрашувга тўпланди. Вилоят ҳокимлиги томонидан уларга алоҳида иззат-ҳурмат кўрсатилди. Учрашувни «Нуроний» жамғармаси вилоят бўлимининг раиси Нуъмон Насимов очди.

Жўрабек МУРОДОВ
Даврон АҲМАД олган
сурат.

Долзарб мавзу

ҲАР БИР КУН ҒАНИМАТ

Вилоятда қишлоқ ҳўжалигидаги ислохотларни чуқурлаштириш, баҳорги экин-тикин ишларини мувоффақиятли якунлаш, хўсузан ғўзага ишлов беришни бутун чоралар билан кўчатириб, ниҳолларнинг тез ва бир текис ривожланишини таъминлаш бутунги кўннинг энг муҳим вазифасидир

Янгийўл туманидаги «Нивёбош» ширкат ҳўжалигида вилоятда қишлоқ ҳўжалиги ишларининг бориши, ғўза қатор ораларини юмшатиш, беғона ўғлардан тозалаш, яғналаш ва тўлиқ гектарлар ҳосил қилишга бағишланган кенгаш ва амалий машғулотнинг асосий мақсади ана шунга қаратилди. Ушбу тadbирда вилоят агросаноат мажмуасига кирувчи бошқармалар раҳбарлари, туман ҳокимлари ва уларнинг биринчи ўринбосарлари, машина-трактор паркларининг бошликлари, «Қишлоқхўжалиқимиз», ер ресурслари бошқармалари, деҳқон-фермер ҳўжаликлари уюшмалари вакиллари, ҳўжаликларнинг раислари, фермер ҳўжаликлари раҳбарлари иштирок этдилар. Ўйилгани вилоят ҳокими Умат Мирзақўлов бошқарди.

(Давоми 2-бетда).

МУҲОКАМАДА ЧОРАК ЯКУНЛАРИ

Вилоятимиз шахар ва туманларида февралнинг йилигишлари бўлиб ўтди. Жумладан, Ангрен, Охангарон, Бекобод, Чирчиқ, Янгийўл шаҳарлари, Бекобод, Бўжа, Бўстонлиқ, Охангарон, Оққўрғон, Зангиота, Тошкент, Қўбрай, Паркент, Пскеит, Юкоричирчиқ, Уртачирчиқ, Кўйичирчиқ, Янгийўл ва Чиноз туманларида ўтган йилигишларда ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг уч ойдаги якунлари чуқур муҳокама қилиниб, навбатдаги вазифаларга аниқлик киритиб олинди.

Бозор иқтисодиётининг талаби қаттиқ — режасини билмаган ҳаменидан ажралади. Олмалиқ шаҳри фали олларининг йилигишида 2003 йилнинг биринчи чорагида эришилган натижаларни таҳлил қилиш чоғида бу айниқса яққол кўзга ташланди.

Тўғри, дастлабки уч ой мобайнида ижтимоий-иқтисодий ислохотларни амалга ошириш борасида муайян ишлар қилинди. Лекин, йилигишда асосий эътибор фойдаланилмаган имкониятларни ишга солиш, мавжуд камчилик ва нуқсонларни бартараф этишга қаратилди. Чунончи, ҳар учинчи корхона маҳсулот ҳажмини май-

тириб юрган. Тўғри, «Аммофос» ишлаб чиқариш бирлашмасида бу ҳолатни бартараф этиш учун тегишли ишлар бошланди. Лекин, «Турон МС», «Эспўлатконструкция» корхоналарида маҳсулот ҳажмининг қамайиши одат тусига кириб бормоқда. «Паллада Восток», «Поёндоз» корхоналарида тайёр маҳсулотлар кўплаб йиғилиб қолаётди.

Феврал йилигишида Тошкент вилоятининг ҳокими Умат Мирзақўлов сўзга чиқди.

Йилигиш мавжуд камчиликларни бартараф этиш ва ислохотларни чуқурлаштиришга қаратилган қарор қабул қилди.

«Умид ниҳоллари — 2003»

ҒАЛАБАЛАР КУТИБ ҚОЛАМИЗ

Ўтган кунни вилоятимизнинг ўқувчи-ёшлардан иборат терма жамоаси «Умид ниҳоллари-2003» спорт ўйинларининг хал қилувчи республика босқичи мусобақаларида иштирок этиш учун Хоразм вилоятига жўнаб кетди

Республикаимизда барча жаҳбалар билан бир қаторда спортни жонлаштириш борасида ҳам улкан ишлар амалга оширилмоқда. Хўсузан, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг таркибий қисми сифатида уч босқичли «Умид ниҳоллари», «Баркамол авлод», «Универсиада» мусобақалари шаклланди. Жорий йилда «Умид ниҳоллари» спорт ўйинларининг туман, шахар ва вилоят мусобақалари муваффақият билан ўтказилди. Нихоят, республика финал босқичига ҳам старт берилди.

Мазкур мусобақаларнинг машъала ёқиш маросими Паркент туманидаги Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси «Физика-Кўёш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлди.

Шундай қилиб, 12 май кунни вилоятимиз спортчиларини «Умид ниҳоллари-2003» спорт ўйинларининг республика босқичига қузатиш маросими бўлиб ўтди. Унда сўз олган вилоят ҳокимининг ўринбосари Абдукарим Раҳимбердиев спортчиларга омад тилади.

(Давоми 4-бетда).

Таҳлил ва хулоса

ҲОКИМ НЕГА ИШДАН ОЛИНДИ?

Бу савол чуқурроқ ўйлаб кўрилиши, жиддий таҳлил этилиши, энг муҳими бошқаларга сабоқ бўлиши лозим

Шамол бўлмаса, дарахтнинг барги қимирламайди. Ҳеч бир раҳбар ҳудудда ишдан олиनावермайди. Бунинг асосли сабаблари бўлади, албатта. Бошқача бўлиши мумкин эмас аслида. Яқинда вилоятимизнинг Охангарон, Оққўрғон, Кўйичирчиқ туманларида ижтимоий-иқтисодий вазиятнинг жиддийлиги туфайли ташкилий масала кўрилди.

Ғаниннинг индаллосини айтadиган бўлсак, ушбу туманларнинг ҳокимлари, улар атрофида жипслашиб, бир ёқадан бош чиқариб, бамаслаҳат иш юритиши лозим бўлган тегишли соҳаларнинг раҳбарлари ўз зиммаларига юклатилган вазифаларга масъулиятсизлик, лоқайдлик, совуққонлик билан муносабатда бўлдилар. Натижада беистисно ҳамма соҳаларда ислохотлар оқсаб қолди. Қишлоқ ҳўжалиги, ижтимоий-иқтисодий ва маданий-маърифий ислохотларни чуқурлаштиришга қаратилган Президент фармонлари, ҳукумат қарорларининг ижроси лозим даражада таъминланмади. Айниқса, вилоят ҳокимининг халқ ҳўжалигини бозор муносабатлари талаблари асосида жадал ривожлантириш, ижтимоий-маданий объектилар қурилишини кенгайтириш, халқнинг турмуш даражасини кўтариш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаш-

тириш ишларини кучайтиришга оид қатор қарорларига бепасанд муносабатда бўлинди. Аҳвол шу даражага бориб етдики, республика ишчи гуруҳи томонидан айнан шу уч туманда барча соҳалардаги ислохотларнинг боришини атрофдаги ўрганиб, чуқур таҳлил этиб, жиддий, аммо, ҳолис ва одилона хулоса чиқаришга тўғри келди. Ушбу хулосанинг якуни шу бўлдики, туман ҳокимларига ва баъзи соҳа раҳбарларига ишонсизлик билдирилди. Хар қандай раҳбарнинг обрўси ва орияти учун энг кучли зарба ана шу ишонсизлиқдир.

Шулар қаторида вилоятнинг катта салоҳиятга эга ҳисобланган Оққўрғон туманининг ҳам борлиги ачинарли ҳолдир. Лекин, қанчалик аччиқ бўлмасин, бор ҳақиқатни эътироф этишга, тан олишга тўғри келади. Туманнинг иқтисодий-ижтимоий соҳалардаги бой имкониятларидан оқилона фойдалана билмаслик, бу муҳим ишга нисбатан раҳбарлардаги лоқайдлик, боқибеғамлик халқнинг турмуш фаровонлигини оширишга, унинг маданий-маърифий ҳаётини ҳозирги даврга мос яхши анъаналар билан бойитиб боришга ҳалал берапти.

Шу пайтгача туманнинг етакчи тармоғи бўлган ва унинг вилоятдаги юк-

(Давоми 2-бетда).

Бўстонлиқ тумани ҳокимлиги диққатига

ЎЗБОШИМЧАЛИК

ёки сохта
«миришкор»нинг
табиатга
хуружи
хусусида

Кўхна бу заминда табиий офатлар тез-тез рўй бериб турибди. Европадаги ўнлаб шаҳарларни сув босиши, ўрмонларни «ямлаётган» ёнғинлар, турли қишлардаги элзизлаю тоғ-тошлар қўчқиси ҳақидаги хабарларни кўнунда ўқиб, эшитиб турибмиз. Бу офатларнинг оқибатида миллионлаб кишилар жабр чекмоқда, кўплаб мамлакатлар жуда катта иқтисодий, маънавий зарар кўрмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Тошқин ва сел оқимлари, қўчки ҳодисаларининг олдини олиш ва уларнинг оқибатларини тўғатишга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори шу жиҳатдан айни мўддоа бўлди.

(Давоми 3-бетда).

ҲАР БИР КУН ҒАНИМАТ

Вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари, кишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармаси бошлиғи Сайдулло Бегалиев чигит экиш якунлари ҳамда ўзага агротехник ишлов беришга оид ҳозирги энг долзарб вазифалар ҳақида ахборот берди.

Оқўрғон туманида вилоят кишлоқ ҳўжалигида ислотларнинг бориши ҳамда экиш мавсумининг якунлари бағишлаб, республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси Исмоил Жўрабеков раҳбарлигида ўтказилган мажлисда таъкидланганидек, бу йилги баҳор об-ҳавоси чигит экиш мавсумида қўшимча қийинчилик ва муаммолар туғдирганига қарамай, вилоят пахтакорлари бу муҳим агротехник тадбирни ушшоқлик билан сифатли ўтказишга муваффақ бўлдилар. Мавжуд 108 минг гектар майдонга чигит қисқа муддат — 13 кунда экиб бўлинди. Эндиги асосий вазифа шу кеча-кундузда ҳар қачонгидан ҳам уюшқоқлик кўрсатиб, беистисно барча ҳўжаликларда оммавий сафарбарлиқни таъминлаб, ҳар бир агротехник тадбирни ўза навиға, тўпроқ шароитига, ҳар бир майдоннинг ўзига хос хусусиятларига қараб ташкил этиш ва сифатли ўтказишдан иборатдир.

Биринчи галда эътибор бериладиган вазифа ҳар бир далани кўздан кечириб, чигит ҳато униб чиққан майдонларни аниқлаб, қўчатни бутлаб олиш чораларини

(Давоми. Боши 1-бетда).

кўришдан иборатдир. Айрим ҳўжаликларда ўзани ўт боса бошлади. Унинг авж олиб кетмаслиги учун ҳўжаликлардаги мавжуд барча ишчи кўчларини далаларга оммавий сафарбар этиш зарур. Айниқса, культивациянинг сифатига жиддий эътибор қаратилиши лозим. Шу мақсадда «Нйёзбош» ширкат ҳўжалиги даласида культиваторларга айнаи дамларда ишчи органларини осий, қатор ораларини қандай кенглик ва чуқурликда юмшатиш кераклиги амалда намойиш этилди.

Бу йилги шароит яғанани барвақт бошлаши тақозо этмоқда. Чунки, у қанча эрта бажарилса, экиш билан бир вақтда берилган маъданли ўғитларнинг самараси шунчалик ортади ва ёш ниҳоллар дуркун ривожга қиради.

Йилгилишда ўзани бегона ўтлардан тозалаш, яғана қилиш ишларига жалб этилганларни моддий рағбатлантириш борасидаги илгор ҳўжаликларнинг тажрибалари ўртқолашилди.

Шунингдек, йилгилишда галла парваришини кучайтириш, айниқса, айрим жойларда пайдо бўлаётган касаллик ҳамда хашаротлар ҳуружининг олдини олиш масалаларига ҳам эътибор қаратилди. Қузатишларнинг натижаларига қараганда айрим галлазорларда занг касали белгилари пайдо бўлган. Унга қарши зудлик билан кураш бошлаш, бунда биологик усулдан самарали фойдаланиш зарурлиги ўқтирилди. Бу бўйича ҳам зарур тавсиялар берилди.

«Оҳангаронцемент»:

ОЛДИНДА ЯНГИ МАРРАЛАР

Бир миллион ўттиз уч минг олти юз саксон тонна... Бу рақам «Оҳангаронцемент» очик акциядорлик жамиятида ўтган йили ишлаб чиқарилган жами цемент ҳажмини билдиради.

Албатта, меҳнатда бундай натижага эришиш осон бўлмади. Жамоа ҳамфироқ, ҳамкор, ҳамдард ва сидикдилдан, зиммасидаги вазифанинг масъулиятини тўла ҳис қилиб ишлаши туфайли шунга эришилди. Бунда, айниқса, ишлаб чиқаришнинг барча жараёнларида меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлашга қаратилган чора-тадбирлар яхши самара берди.

Корхонанинг бир маромда ишлаши учун лозим бўлган маҳсулотларни шу ернинг ўзида тайёрлаш ўзлаштирилди. Буни айланувчи печларнинг ичини қоплаш учун ишлатиладиган иссиққа чидамли ғишт ишлаб чиқариш мисолдан кўрса бўлади. Илгари бундай ғишт Россиядан келтирилар эди. У Ўзбекистонда ва қўшни давлатларнинг бирортасида ҳам чиқарилмас эди. Бу аҳвол корхона учун жуда қимматга тушар, боз устига у доим қўл остида бўлавермас эди. Шундай қарамлик ва валютани ортқича сарфлашдан қўтулишнинг бирдан-бир тўғри йўли танланди — иссиққа чидамли ғиштнинг бевосита корхонанинг ўзида ишлаб чиқариш режалаштирилди. Кўп ўтмай бундай зарур маҳсулотнинг дастлабки намуналари тайёрланди. Унинг технологияси ҳам такомиллаштириб берилди. Эндиликда бундай ғишт билан корхона эҳтиёжи тўла қондирилибгина қол-

май, ортқичаси бошқа корхоналарга ҳам етказиб бериларди.

Бошқа ашёлар масаласи ҳам шу тариқа ҳал қилинмоқда. Ҳатто вази 40 тонналик редукторлар шестернясини ҳам хориждан келтиришга чек қўйилди. У республикамиздаги корхоналарнинг бирида тайёрлаб берилмоқда. Шундай қилиб, ишлаб чиқаришда четга қарамлик тўла тўғатилди, уни тўла маҳаллийлаштиришга эришилди.

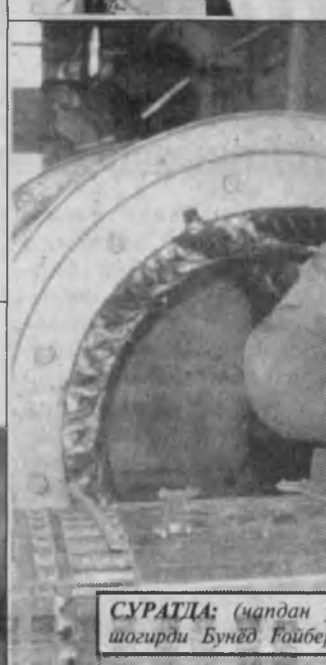
Бу ва шунга ўхшаш бошқа кўпдан-кўп ташкилий ва техникавий амалий чора-тадбирлар туфайли жамият ўзининг қаддини тиклади, барқарор ишлашга ўтди, ишлаб чиқариш ҳажмини тобора ошириб бормоқда.

Ишчи Бахитов Муҳаммад

Мухандис Лола Усарова.

СУРАИДА (чапдан ўнча) ишчи Рифкат Тожибоев

Ишчи-хизматчиларнинг эса жамиятнинг истиқболига ишончлари янада кучайди. Натижада уларнинг меҳнатга муносабатлари ўзгарди.

Четга 14 минг тонна цемент экспорт қилиниб, чорак режаси 143 фоиз қилиб бажарилди. Цементи асосан Туркменистон, Тожикистон ва Афғонистон буюртмачилари олишмоқда.

Корхона маъмурияти маҳсулотни ўз қўли билан сотишни ҳам кенгайтириб борапти. Бу, биринчидан, корхонага нақд пул тушиши имконини бермоқда, иккинчидан, харидорларга ҳам маъқул бўлмоқда, чунки, улар бозордагидан анча арзонга сотиб олишарди. Бунинг учун дўконлар шаҳобчаси яратиларди. Ҳозирги вақтда республика миз пойтахтида, Ангрен, Янгийўл, Оҳангарон шаҳарларида шундай дўконлар ишлаб турипти. Уларнинг тармоғини янада кенгайтириш назарда тутилган.

Цементчилар олдинги йили 260 миллион сўм фойда олган эдилар. Ўтган йил якуни бўйича бу рақам бундан тўрт баравар ортиб, 1 миллиард сўмдан ҳам ошиб кетди. Ҳар бир акцияга 1200 сўмдан дивиденд тўланадиган бўлди. Ишчи-хизматчиларнинг маошлари эса ўртача 68 минг сўмга бориб, олдинги йилдагидан тўртдан уч қисм кўпайди. Айни вақтда цемент турларини кўпайтириш, янги маҳсулотларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ҳам режалаштирилган. Демак, цементчиларнинг мустақил мамлакатимизни ободонлаштириш, унинг бағрида янги-янги ҳашаматли бинолар, иншоотлар, уй-жойлар қурилишига қўшаётган хиссалари янада ортади. Бундай хайрли иш уларнинг гайратига гайрат, қучига куч қўшади, албатта. Бу эса меҳнатда янги му-

вафқиятлар учун замин бўлиб хизмат қилади.

Мирсобир МИРҲАМИДОВ.
Даврон АҲМАД олган суратлар.

МЕТАЛЛУРГАР ҒАЙРАТИ

Бекободдаги «Ўзметкомбинат» акциядорлик ишлаб чиқариш бirlашмасида қора ва рангли металллар парчалари ҳамда чиқиндиларини тайёрлаш, қайта ишлашга топширишни назорат қилиш ва мувофиқлаштириш бўйича республика комиссиясининг нобатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Комбинатни ҳомашё билан таъминлашнинг апрель ойи якунларига бағишланган ушбу йиғилишда тегишли вазирликлар, идора, уюшма, ҳудудий бошқарув органлари, иккиламчи металл ҳомашёси йиғиши ва топшириш билан шугулланувчи бошқа ташкилотлар раҳбарлари иштирок этди.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошқарди.

Бекободлик металлургалар ташкилотлардан йилнинг биринчи чорагида режадагидан салкам тўрт ярим минг тонна кўп иккиламчи металл ҳомашёси қабул қилиб олган эди. Бу эса мамлакат иқтисодиётида катта аҳамият касб этувчи корхонанинг барқарор ишлашини таъминлади. 116,9 минг тонна пўлат эритилди, истеъмолчиларга 106,3 минг тонна тайёр металл прокати етказиб берилди. Айни чоғда республика халқ ҳўжалиги эҳтиёжлари учун қурилиш арматуралари, қор-металлургия sanoatida ишлатиладиган пўлат эўдирларни четдан келтиришга барҳам берилди. Бундай маҳсулотларни четга чиқариш, валюта захираларини иқтисод қилиш имконияти кенгайди.

Таъкидлаш жоизки, «Ўзметкомбинат»га йилнинг биринчи чорагида иккиламчи металл ҳомашёси топшириш бўйича ҳукумат топшириғи мамлакатимизнинг деярли барча ҳудудларида ортиғи билан бажарилди. Лекин апрель ойида белгиланган режа удаланмади.

Йиғилишда металл парчаларини қайта ишлашга топшириш билан шугулланувчи корхона ва ташкилотлар олдиға белгиланган ҳадвалға қатъий риоя этиш, апрель-май ойларидаги режани 1 июнга қадар бажариш вазифаси қўйилди.

Ўтфалло СУВОНОВ,
ЎЗА муҳбири.

15 МАЙ – ХАЛҚАРО ОИЛА КУНИ

Зангиота тумани Алимбой Миркамоллов маҳалласидаги энг намунали оила сифатида Хайитназар ота Қаримов оиласини эътироф этишди. Хайитназар ота ёшлигида Мирзачўлини обод қилишда катта хисса қўшган. 33 йил мобайнида ўзининг ҳалоллиги, меҳнатсеварлиги билан ирригатор-механизатор касбига доғ туширмай келди. Ҳозирда отахон уч ўғли, бир қизи ва ўн икки нафар шириндан-шакар набиралари қўршовида қариллик гаптини суриб келмоқда.

СУРАТДА: Хайитназар ота умр йўлдоши Холида ая билан фарзандлари даврасида.

Даврон Аҳмад олган сурат.

сак нуфузини таъминлаб келган қишлоқ ҳўжалигидаги аҳвол ҳам кейинги йилларда мураккаблашиб бормоқда. Масалан, тумандаги 13 та ҳўжаликдан саккизтаси 2002 йилни 344,2 миллион сўм зарар билан якунлади. Оқўрғон тарихида ҳеч қачон бундай бўлмаган.

Кейинги йилларда, ҳатто, пахтачилик тармоғидан ҳам пўтур кетди. Хусусан, ҳосилдорлик 2000 йилда 27,1, 2001 йилда 26,7, 2002 йилда эса 24 центнерга тушиб қолди. Ўтган йили тўртта ҳўжаликда ҳосилдорлик 20 центнердан ҳам пасайиб кетди. Туман бўйича пахтачилик 30 миллион 207 минг сўм зарар келтирди. Бунинг сабаби маълум. Бир тонна пахта етиштириш учун 138,9 минг сўм сарф-ҳаражат қилиниб, 137,5 минг сўмдан, яъни 1,4 минг сўм зарарига сотилди.

Ҳўжаликларнинг пахтачиликда зарарга қириб бораётганлигининг асосий сабаби шундаки, аъзоларнинг меҳнати лозим даражада қадрланмаяпти, иш ҳақи вақтида ва тўлиқ берилмаяпти. Ҳўжалик аъзоларидан иш ҳақи бўйича қарзлар 76,7 миллион сўмга етди. Дивиденд тўғрисида эса, гапирининг ҳолати ҳам йўқ. Масалан, 2001 йилда 13 та ҳўжаликдан фақат тўрттасидагина 9,7 миллион сўм дивиденд тарқатилган, холос.

Дивиденд-қу, соф фойда ҳисобидан берилмайдиган даромад. Аммо, оилавий пудратчиларга тегишли бўлган чигитдан олинадиган маҳсулотлар ҳам ёғ-мой корхоналаридан вақтида ва тўлиқ олиниб, эгаларига етказиб берилмаяпти. Жумладан, 2001 йилги чигитдан чиққан ёғнинг 350 тоннаси, кунжарнинг 1442 тоннаси, шелуханинг 1250 тоннаси шу кунгача пудратчилар қўлига теккани йўқ. 2002 йилги ҳосил ҳисобидан эса, эндиғина 11,7 фоиз ёғ, 10,3 фоиз кунжар, 11,5 фоиз шелуха олинди.

Кейинги йилларда туманда sanoat ишлаб чиқаришини кенгайтириш, қишлоқ sanoatни дадил олиб кириш, умуман, қишлоқ инфратузилмасида sanoatнинг улушини кўпайтириш борасида ҳам тилға олса арзигулик ўзгаришлар қилинмади. Аксинча, маҳсулот ишлаб чиқариш суъратлари пасайиб бораёпти. Чунонинг, туманда 6 та sanoat корхонаси мавжуд бўлиб, шундан 5 таси акциядорлик жамияти, 1 таси хусусий корхона. Уларда 2002 йилда маҳсулот ишлаб чиқариш аввалги йилдагига нисбатан 4,7 фоизга ёки 447,5 миллион сўмга камайди. Бунинг устига уларнинг аксарияти тўла қувват билан ишламаяпти. Масалан, «Алимкент пахта тозалаш» ҳиссдорлик жамияти қувватидан

(Давоми. Боши 1-бетда).

56,3 фоиз, «Оқўрғон нон комбинати»да 69,8 фоиз, «Имкон» масъулияти чекланган ҳиссдорлик жамиятида 72,7 фоиз фойдаланилмоқда.

Аҳвол шундай бўла туриб, йил бошида sanoat корхоналари омборларида 760,7 миллион сўмлик тайёр маҳсулот тўпланиб қолганлиги кишини ажаблантиради. Бундан чиқадиган хулоса шунки, корхоналарнинг фаолияти ўз ҳорига ташлаб қўйилган. Маҳсулот ишлаб чиқариш талаб ва эҳтиёжга қараб режалаштирилмайди, бозор ва

савдо алоқалари яхши йўлга қўйилмаётганлигининг асосий сабабларидан бири туманда шу пайтгача бирорта ҳам қўшма корхона барпо этилмаганидир. Тўғри, чет эл инвестицияси (Россия) жалб этилган ҳамкорликдаги «Кимёз-нефтогазминот» корхонаси рўйхатга олинган. Аммо, у фаолият кўрсатмаяпти. Шунингдек, бу йил «Мафтуна» ҳиссдорлик жамияти қошида чет эл инвестицияси иштирокида трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган корхона ташкил этилиши керак эди. Бу-

нинг учун хорижий инвестор ҳам аниқланди. Бирок, хорижий шерик низом жамғармасини шакллантириш бўйича шартномада белгиланган ўз мажбуриятларини бажармаганилиги сабабли бу қўшма корхонани барпо этиш масаласи ҳам ҳал бўлмапти.

Ажабо, етакчи тармоқ, яъни қишлоқ ҳўжалиги йилдан-йилга орқага кетаётган бўлса, sanoat ишлаб чиқариши бир жойда депсонаверса, кичик ва ўрта бизнес ривожланмаса, қўшма корхоналар барпо этиш ҳақида ҳеч қим қайғурмаса, фақат импортга зўр бериб, экспорт йўлга қўйилмаса, туман иқтисодий жиҳатдан қачон ўнганлади? Меҳнат аҳлининг рўзғори, турмуши қачон яхшиланарди? Туман ҳокимияти ва бошқа масул соҳаларнинг раҳбарлари бу ҳақда бирор марта жиддийроқ ўйлаб кўрганмилар ўзи?

Бу саволларга ижобий жавоб топиш қийин. Аксинча, туманинг иқтисодий аҳоли нолчорлашиб бораётганлиги сабабли бугунги кунда маданий-маърифий, соғлиқни сақлаш, халқ таълими тармоқларини ривожлантириш ишлари ҳам кўнгилдагидек эмас. Баъзи ҳўжаликларнинг маданий-маиший хизмат объектлари ташландик ҳолга келиб қолган, уларда ҳеч қандай тадбирлар ўтказилмайди. Кутубхоналар-

нинг учун хорижий инвестор ҳам аниқланди. Бирок, хорижий шерик низом жамғармасини шакллантириш бўйича шартномада белгиланган ўз мажбуриятларини бажармаганилиги сабабли бу қўшма корхонани барпо этиш масаласи ҳам ҳал бўлмапти.

Ажабо, етакчи тармоқ, яъни қишлоқ ҳўжалиги йилдан-йилга орқага кетаётган бўлса, sanoat ишлаб чиқариши бир жойда депсонаверса, кичик ва ўрта бизнес ривожланмаса, қўшма корхоналар барпо этиш ҳақида ҳеч қим қайғурмаса, фақат импортга зўр бериб, экспорт йўлга қўйилмаса, туман иқтисодий жиҳатдан қачон ўнганлади? Меҳнат аҳлининг рўзғори, турмуши қачон яхшиланарди? Туман ҳокимияти ва бошқа масул соҳаларнинг раҳбарлари бу ҳақда бирор марта жиддийроқ ўйлаб кўрганмилар ўзи?

Бу саволларга ижобий жавоб топиш қийин. Аксинча, туманинг иқтисодий аҳоли нолчорлашиб бораётганлиги сабабли бугунги кунда маданий-маърифий, соғлиқни сақлаш, халқ таълими тармоқларини ривожлантириш ишлари ҳам кўнгилдагидек эмас. Баъзи ҳўжаликларнинг маданий-маиший хизмат объектлари ташландик ҳолга келиб қолган, уларда ҳеч қандай тадбирлар ўтказилмайди. Кутубхоналар-

нинг учун хорижий инвестор ҳам аниқланди. Бирок, хорижий шерик низом жамғармасини шакллантириш бўйича шартномада белгиланган ўз мажбуриятларини бажармаганилиги сабабли бу қўшма корхонани барпо этиш масаласи ҳам ҳал бўлмапти.

Ажабо, етакчи тармоқ, яъни қишлоқ ҳўжалиги йилдан-йилга орқага кетаётган бўлса, sanoat ишлаб чиқариши бир жойда депсонаверса, кичик ва ўрта бизнес ривожланмаса, қўшма корхоналар барпо этиш ҳақида ҳеч қим қайғурмаса, фақат импортга зўр бериб, экспорт йўлга қўйилмаса, туман иқтисодий жиҳатдан қачон ўнганлади? Меҳнат аҳлининг рўзғори, турмуши қачон яхшиланарди? Туман ҳокимияти ва бошқа масул соҳаларнинг раҳбарлари бу ҳақда бирор марта жиддийроқ ўйлаб кўрганмилар ўзи?

Бу саволларга ижобий жавоб топиш қийин. Аксинча, туманинг иқтисодий аҳоли нолчорлашиб бораётганлиги сабабли бугунги кунда маданий-маърифий, соғлиқни сақлаш, халқ таълими тармоқларини ривожлантириш ишлари ҳам кўнгилдагидек эмас. Баъзи ҳўжаликларнинг маданий-маиший хизмат объектлари ташландик ҳолга келиб қолган, уларда ҳеч қандай тадбирлар ўтказилмайди. Кутубхоналар-

нинг китоб захиралари камбағаллашиб кетган. Янги китоблар ва даврий нашрлар билан тўлдириб бориш мутлақо тўхтаб қолган.

Марказий шифохона тубдан қайта таъмиргоҳа мўтжот. Беморлар даволааниш учун тўлиқ шароит яратилмаган. Умуман, даволаш муассасалари малакали врачлар билан 59 фоиз таъминланган, холос. Тиббий асбоб-ускуналар етишмайди, дори-дармонлар таъминоти эса 45-50 фоиздан ошмайди. Тумандаги 50 та умумтаълим макта-

нинг китоб захиралари камбағаллашиб кетган. Янги китоблар ва даврий нашрлар билан тўлдириб бориш мутлақо тўхтаб қолган.

Марказий шифохона тубдан қайта таъмиргоҳа мўтжот. Беморлар даволааниш учун тўлиқ шароит яратилмаган. Умуман, даволаш муассасалари малакали врачлар билан 59 фоиз таъминланган, холос. Тиббий асбоб-ускуналар етишмайди, дори-дармонлар таъминоти эса 45-50 фоиздан ошмайди. Тумандаги 50 та умумтаълим макта-

бидан 34 таси мослаштирилган биналарда жойлашган. Буларнинг аксарияти таъмирталмаб. Ўқитувчиларнинг 71,8 фоизигина олий маълумотга эга. 5200 дан зиёд ўқувчи иккинчи сменда таълим олади. Бунинг сабабларидан бири шунки, мактаблар дарсликлар билан 77 фоиз таъминланган, холос.

Бундай ноҳуш далил ва рақамларнинг давом эттиривериш мумкин. Айнан шундай мисоллар республика ишчи гуруҳининг хулосаларида ҳам кўпалаб келтирилган. Хусусан, жойларда раҳбарларнинг ободончилик ишларига бутунлай эътибор бермай қўйганлари оқибатида аксарият маданий-маърифий объектларнинг фаолият кўрсатмаётгани, айрим мактабларда синфхоналарнинг поллари ва парталар синиб ётганлиги, иситиш тизимлари ночор аҳволга келиб қолганлиги, ўқув қуроллари ва дарсликларнинг етишмаслиги, устига устак ўқувчиларнинг давомиди пасайиб кетаётгани ачинаши билан тилға олинган.

Шу ўринда ҳақли савол туғилади: юқоридан вақиллар келиб, мавжуд камчилик ва нуқсонларни кўрсатиб беришларини қўтиб ўтириш шартми? Ҳолбуки, вилоят миқёсидаги катта-кичи йиғилишларда тумандаги ана шу камчиликлар ҳақида жиддий гаплар

бўлган, аниқ топшириқлар, маслаҳатлар ва тавсиялар берилган эди. Афсуски, тумanning собиқ ҳокими ва аксарият раҳбарлар ўз зиммаларидаги асосий вазифа бир ёқда қўлиб, ишлаб чиқаришга ҳудуд-беҳудад аралашидан нариға ўтмадилар.

Хуллас, айтаверсак гап кўп. Аммо, сўзни шу ерда мўхтасар қилиб, вилоят ҳокимининг халқ депутатлари туман Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида айтган қуйидаги сўзларини келтириш ўринли деб ўйлаймиз: «Шу ўринда мен бир масалани алоҳида таъкидламоқчиман. Тўғри, туманга ҳоким бош. У Президентимизнинг, вилоят ҳокимининг ўша жойдаги ишончли вакили. Лекин, ҳамма камчилик ва нуқсонлар учун фақат ҳокимини айблаш тўғри бўлармикин? Менимча, шу залда ўтирган аксарият депутатлар, у ёки бу соҳага мутасадди раҳбарлар ва фаоллар ҳоким атрофида жипслашиб, камчиликларни тузатишга ёрдам бериши, бир ёқдан бош чиқариб, шу туман равнақи, қолаверса, вилоятимиз ва бутун республикамизнинг порлоқ келажиги учун жон қўйдириб меҳнат қилиши керак эди. Афсуски, аксариятингиз бу ишончли оқламадингиз. Ҳоким билан елкама-елка турмадингиз, Оқўрғоннинг обрў-нуфузи ва салоҳияти учун лозим даражада курашмадингиз».

Ҳақ гап. Аслида халқ депутатими, ҳокимими, раҳбарлик лавозимига тайинланган инсон борки, у аввало, ўзини шу юртининг фуқароси деб билиб, фақат шахсий ишлари ва ташвишлари билан чекланиб қолмай, эл-юрт фаровонлиги учун сидқидилдан, виждонан хизмат қилиши, тинимсиз изланиши, курашиши ҳам қарз, ҳам фарзидир. Зеро, республика Президентини халқ депутатлари вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги маърузасида раҳбар масъулияти масаласига алоҳида тўхталиб, ҳар бир раҳбар аввало халқпарвар, юртпарвар бўлиши, жамоа манфаатларини биринчи ўринга қўйиб, ўзини шу лавозимга умид билан кўтарган одамларнинг ташвиши билан яшashi, уларнинг мушқулини осон қилиш йўлида ўзини аямай меҳнат қилиши зарурлигини алоҳида таъкидлаган эди.

Бу гаплар нафақат Оқўрғон, балки вилоятнинг бошқа туман ва шаҳарларига ҳам тегишлидир. Негаки, иқтисодий, ижтимоий ва маданий-маърифий соҳалар бўйича юқорида келтирилган жиддий камчиликларнинг аксарияти уларга ҳам ҳосидир. Шундай экан, бундан тўғри хулоса чиқариб олиш, ишда кескин бурилиш ясаш чораларини кўрмоқ лозим.

Абдусамид ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус муҳбири.

Тахририятга мактуб

ЭЛ СЕВГАН ШИФОКОР

Кўлингга ёғочнинг зирвоси кўкқисдан кириб, қаттиқ сизилса ҳам шифокорга мурожаат қилишнинг эҳти- молдир ҳали эмас. Шу боис қишлоқ тиббиёт пунктидаги эртаю кеч одам аримайди. Бироз узоқда, бироз дори- дармонга, бироз ярасини боғлатишга, ана бироз шунчаки маслаҳат олгани келиб туради. Бу даргоҳда вақт чегара бўлмайди.

Эркинжон иш кунлари- нинг қандай ўтганини сез- майди. Баъзи пайлари туш- лиққа ҳам вақти етмайди. У кўчама-кўча, уйма-уй юриб, беморларнинг ҳол-аҳоли- дан хабар олаётган, уларнинг дардларига ҳамдард, қувон- чларига шерик бўлиб, сихат- саломатлик нуруни, меҳр- шафкат уруғини улашади.

... Мана, бугун ҳам у оқ халатини ва бош кийимини кийиб, фонендоскоп билан дори-дармонлар солинган сўмқачасини кўтарганича йўлга равона бўлди.

Турдали Абдуллаев кўча- си бўйлаб бориб бир ховли- га кирди. Бу хонадонда меҳ- нат фахрийси Абдуманноб Холмуродов истикомат қилади. У кўпдан бемор, Эр- кинжон бу табаррук мўйса- фиддан ҳар кун ҳабар олиб, тиббий ёрдам кўрсатиб, дардига малҳам бўлади.

Тошкент тиббиёт ин- ститутини битиргач, эл со- лиғини саклаш йўлида хиз- мат қила бошлади, — дей- ди тажрибали шифокор. — Қишлоғимиз касалхонасида ўттиз олти йил бош шифо- кор бўлиб ишладим. Икки йилли, пенсияданман. Лекин ҳамоно оқ халатим эғнимда.

Ха, халқ саломатлиги йўлида меҳнат қилган, эл назари тушган Эркинжон Хонзамонов сингари фидойи инсонлар билан ҳар қанча фахрланасан арзийди. Бундай олжаноб шифокорларга: «Ҳамиша бор бўлинг!» деб эзгу тилаклар изҳор этамиз.

Ҳасан ОТАҚУЛОВ,
Бекобод туманидаги
Навоий номи ширкат
ҳўжалиғи.

«ҚИЗЛАР ҲАЁТ БЎСАҒАСИДА»

Паркент туманидаги 7- умумтаълим мактабида бўлиб ўтган тадбир ана шу мавзуга бағишланди. Туман хотин-қизлар кўмитаси ҳамда халқ таълими туман бўлими ташаббуси билан уюштирилган давра суҳба- тида тиббиёт ходимлари, маҳалла фаоллари ҳамда ёшлар иштирок этишди.

Тадбир давомида бугунги кунда аёллар ўртасидаги ҳас- таликлар ва балоғат остона- сида турган қизлар билан боғлиқ турли хил муаммо- лар муҳокама қилинди.

Хусусан, ёш оилаларда қайнона-келин муносабатла- ри, туғиш ёшдаги аёллар- да учрайдиган камқонлик ка- салликларининг асосий са- баблари ва бошқа қатор масалалар қизгин муноза- раларга сабаб бўлди.

Бундай тадбирларни ту- ман мактаблари ва касб- ҳунар коллежларида ҳам ўтказиш режалаштирилди.

Гўзал СОЛИЖОНОВА.

Шундайлар бор бўлсин

БОЗОР ОТАНИНГ ИЗЛАРИ

Бу дунёда ҳар банда ўзига умр сўраб яшайди. Аммо, пир у бадавлат яшаш бахти ҳар қимга ҳам насиб эта- вермайди. Насиб этганларга эса ҳамма ҳавас қилади. Чин маънода ўзгаларнинг ҳавасини келтириб яшаш бу — мўъжиза.

Мухтарам шоиримиз лутф қилганларидек, қиличнинг дамидек аркон устида кўла- рини юмиб юрган дорбозни кўрган одам ёқа ушлайди. Катта, текис йўлда ҳам очик кўз билан қоқилиб юрганлар- ни кўриб эса, надоматдан уялади, киши. Демокримиз- ки, киши пир у бадавлат, яъни фарзандлари ардоғида, эл- урёт эътиборида, Яратганинг назарида яшаш учун кўнгли кўзи очик бўлиши керак. Би- ровнинг дилини асоссиз оғритмаган, ўзгалар ҳақига ҳиёнат қилмаган, меҳнатдан бўйин товламаган одам кўча- га ёруғ юз билан чиқади. Одамзотнинг юзини мунав- вар этгувчи яхши хилат- лардан ана бери бу — умр йўлидаги шахсий намунаси. «Қани, олга», деган сузни юз маротаба айтиб, ўзи юз қадам ортга чекинган одам- га ҳеч ким эргашмайди.

Кўнгилдан кечган турфа фикрларни баёнидан мақса- димиз, шукрим, хайрли. Юз ўн мингдан зиёд аҳоли ис- тикомат қиладиган Паркент туманида «Бозор ота Улуғ- ҳўжаевни танийсизми?» де- ган саволга етти ёшдан та- миш ёшгача бўлганлар «а- лбатта» дея жавоб беришля- ри шубҳасиз. Бунинг боиси Бозор ота тўқсон ёшларини тўй қилаётгани, ёшлари улў эканлиги учунгина эмас, ай- синча, ана шу кўтлўғ ёшда ҳам ўзига хос қудрат ва им- кониятга эга бўлганлари учун. На қариндош-уруғи- нинг, на маҳалла-қўйнинг, на эл-юртнинг бирор маърақа- сидан, яхши кунларидан, тадбир у тантаналаридан қол- маслигида. «Тўқсонни қора- ладим, энди жимгина уйдан чиқмай ётсам ҳам бўлаверар- ки» деган фикр отахон учун мутлақо ёт. Агар бирор тад- бирда, умумхалқ хашарлари- да ёшларни сусташлик қил- ганини кўрсалар, бир оғиз панду насихатлари билан хушёр тортириб қўядилар.

— Одам тўқсон ёшида бундай куч-гайратни қайдан олади? — деган саволимиз- га Бозор отанинг жавоблари шундай бўлди: — Ўғлим, инсон куч-гай- ратни аввало яхши ниятдан олади. Тонгини хуш тилак- лар билан кўтиб олиб, оқшом бўлишга бош қўйиш- дан олдин тинчликда, омон-

дан кейин Паркент тумани билан Юқоричирчк тумани бирлаштириб юборилди. Мен 36 йил бир ташкилот — Юқоричирчк туманида пилла етиштириш идораси- га раҳбарлик қилдим.

Отахон тилга олган бу йиллар, бу рақамлар ортида ташвишлари қирғоқдан то- шиб турган умр дарёси оқиб ётибди. Ҳа, бу дарё ҳамон мавланиб оқмоқда. Энди бу дарёнинг қирғокларида қувонч отлиғ дарахтлар бўй кўрсатган. Шодлик номли нихоллар барқ урмоқда. Биз баёнимиз аввалида тилга олган пир у бадавлатлик бе- катига етиб келган отахон- нинг бағрида уч ўғил, беш киз, 27 набира, 30 дан зиёд эвара-чеваралар камол топ- моқда.

Уларнинг камолида эса отахон ўз умр йўллари, ке- саликнинг ҳикмати, сабрнинг салтанати билан намуна бўлмоқдалар. Бозор ота Улуғҳўжаев йиллоқи одам- ларни ёмон кўрадилар. «Берсанг ёйман, урсанг ўла- ман» дегувчиларни бунорда қолган варрақдек ҳақ сўзининг тиги билан тилик- лаб ташлайдилар. Бундай дейишимизнинг асоси жи- миде урушнинг совуқ тиги тегмаган жойи йўқ. Тўқсон ёшли отахоннинг ўз тили билан айтганда орқа миёси- да битта, оёқларида битта «осқолка» парчаси бор. Уларни жароҳлик йўли билан ҳам олиб бўлмайди. Чунки, томиларига чирма- шиб кетган. Шу ҳолатда ҳам

отахон холимайдилар. Қиска гапирадилар, лекин тўғри сўзни айтишга ҳеч қачон ик- киланмайдилар.

Ўз бахтларини тўғрил- икда, ҳалолликда деб билади- лар. Уларидан кишин-ёзин соғин сугир аримайди. Чун- ки, отахон уйку олдинда ярим коса қатиқ ичмай, бо- лишга бош қўймайдилар. Тонгда рафиқаси, меҳрибон Умри ая ярим коса қаймоққа юмшак нон тўраб қўядилар. Чоли шуни еб олмаса, кўллариға ҳасасини тутқаз- майдилар. Отахон эса кўча- да яёв юрадилар. Кайфити- лари яхши бўлган кунни ўғил- ларининг машинасига ўти- риб, болалари бошқараётган фермер ҳўжалиғига бориб, ғалланинг ҳолатини кўради- лар. Бошқа экинларнинг маслаҳатини қиладилар.

Кўхна Паркентда бундай отахонлар талайгина. Бу гўзал маскан нурунийлари- нинг хуш дуолари ёшларга куч-қувват беради. Хайри ишларга чорлайди. Бозор ота Улуғҳўжаев эса улар ичи- да бир қадам олдинда юр- ганлардан. У кексаликни ўзига яраштириб, агар та- бир жоиз бўлса, кексаликка буй бермай яшаш мумкин- лигини исботлаб келяпти.

Илоҳим, Сизга кўз тегма- син, Бозор ота! Ҳамиша соғ бўлинг, давраримизни тўлди- раб юринг.

Маҳмуд ТОИРОВ.

СУРАТДА: Бозор ота Улуғ- ҳўжаев рафиқаси Умри ая би- лан фарзандлари дарёсида.

Зиёвуддин ҲОЛИҚОВ
суратга олган.

ЎН КУНЛИК ДАВОМ ЭТАДИ

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят кенгаши ташаб- буси билан 7 майдан 17 майгача «Ободонлашти- риш ва кўкаламзорлаш- тириш ўн кунлиғи» эълон қилинган эди.

Шу муносабат билан О- малик шаҳар ёшларининг бошланғич ташкилотлари амалий ишларни бошлаб юборгандилар. Жумладан, шаҳарни етти ҳудудга бўлиб, ҳар бири коллеж талабала- ри, мактаб ўқувчиларига би- риктирилди. Улар корхона- лар, ташкилот ва муассаса- лар жойлашган кўчаларда «Камолот боғлари»ни бар- по этишмоқда. Мақсад ша- ҳар тозаллигини таъминлаб, кўча бўйларига турли хил гуллар экиб, дарахт қўчат- ларини парваришладан ибо- рат.

Ун кунлик охирида — 17-май кунин «Ёшлар шан- балиғи» ўтказилади.

Ўз мухбиримиз.

Мутахассис маслаҳат беради

ҒАЛЛАНИ ХАСВАДАН ҚАНДАЙ САҚЛАШ КЕРАК?

Ҳасва ғалла жинининг энг хавфли зараркундаларидан биридир. Асосан бугдой, арпа ва ҳатто шוליға ҳам зарар етказилади. Оқибатда доннинг сифати бузилади. Шу дондан қорилган ҳамир оширилсан тақдирда тез кўпчи- ди, ёпишқоқ бўлиб қолади. Қовушимлигини йўқотади.

Ҳасва ғалла бошқоқлаши олдиндан майса поясига найчасини санчиб, зарар- лантиради. Унинг сулағи ниҳоятда заҳарлидир. Афсуски, бу хашарот Ўрта Осиё шароитида кенг тарқалган. У вилоятнинг тоғолди ва тоғ минтақала- рига ёппасига учиб кела- ди. Улар тошлар остида, тўқилган барглр, бегона ўтларнинг қолдиқларида, ҳатто, тупроқнинг юза қатламида жон сақлайди. Баҳорда ҳаво ҳарорати 7- 20 даражага етганда экинларнинг майсаси билан озиқланилади. Салқин тушиши билан ўсимликлар- нинг тағига яшириниб олади. У 7 тадан 14 тагача тухум қўяди. Битта ҳасва 210 тагача бола очади. Тухумдан 6-10 кунда чиганоклар чиқади ва 20- 35 кунда вояга етади, қанот пайдо қилади. Бу жараён май ойи охирига- га тўғри келади. Июнь ойининг бошларида янги авлод ҳасвалари тоғли жойларга учиб боради ва ёзги уйкуга, баъзилари эса қиска вақт ҳаракатдан сўнг кишки уйкуга кетади.

Табиатда ҳасва билан жуда кўп турдаги қўшлар, хашаротлар, шунингдек, қакликлар ва ўғимчаклар ҳам озиқланиб, унинг қамайишига сабаб бўлади. Лекин, барибир бу зарар- кундани йўқотишда инсон томонидан қўри- ладиган чора-тадбирлар муҳим роль ўйнайди. Унга қарши курашши учун эса, қишлоқдан чиққан катта ёшдаги ҳасвалар ва унинг «авлод»ларига қарши

қаратэ, толстар, кинмикс, суми алфа деб аталувчи дорилар мутахассислар тавсия қиладиган микдор- да, сув билан аралаштириб тайёрланадиган эритмадан фойдаланилади. Шунинг- дек, агар ғалла экинлари бошқоқлаган пайтда далада ҳасва микдори ниҳоятда кўпайиб кетса, у ҳолда қўл қучидан фойдаланиб, уларни териб олиб йўқо- тишдан эринмаслик керак. Биологик усул ҳам фойда келтиради. Хусусан, ол- тинкуз энтимофагининг личинкалари далага қўйиб юборилади. Шу тариха ҳасва зараркунандасига қирон келтириш мумкин.

Хуллас, катта машаққат- лар эвазига етиштирилган ғалла ҳосилини нобуд қилмай, тўла сақлаш учун зарур чораларни ўз вақти- да амалга ошириш талаб этилади.

С. АЛИМУХАМЕДОВ,
Ўзбекистон Республикаси
энтомологлар
жамиятининг раиси.
Ж. ШАРИПОВ,
Тошкент вилояти
«Қишлоқхўжаликкимё»
давлат акциядорлик
бирлашмаси раиси.

Бўстонлиқ тумани ҳоқимлиғи диққатига

Хўш, тошқин ва сел, айниқса, хавфли кўчкиларнинг рўй бериши- га асосий сабаб нима? Олимлар бу саволга: «Инсоннинг табиатга ўзбо- шимчалик билан аралашуви» деб лўндагина жавоб беришади.

Халқимиз бир неча йил аввал Ангрен шаҳридаги Жигаристон фо- жиаси мисолида шундай жиноятко- рона ўзимбашимчалик жабрини тор- тангиллиги ҳали эсдан чиқарганимиз йўқ. Ушанда қишлоқнинг бир фуқа- роси шундоқ тепалик — тоғ ёнба- ридан қайнаб чикувчи булоқ суви- ни боғлаб, қирқ сотихча ерни «ўзлаштиради». Номи- га бир неча туп дарахт экиб қўйиб, дехқончилик қила бошлайди. Қартошқа- дан мўмайгина бойлик ҳам орттиради. Қараса, мушуги- ни пишт дейдиган кимса йўқ! Аксинча, орқаваротдан унинг «тинчимас меҳнат- каш»лигини мактаб гапирув- чилар ҳам топилиб қолади. Бундан руҳланган «ишби- лармон» тоғ ёнбағрига бульдозер чиқариб, «янги ер» оча бошлаши билан... тоғ сурилиб, бутун Ўзбеки- стонни бир қалқитиб юбор- ган офат рўй беради...

Ваҳоланки, халқ бошига катта қулфат солган ўзбо- шимчаликнинг олдини олиш мумкин эди.

Яқинда тоғли Бўстонлиқ туманининг Чорбоғ кўрго- нида содир бўлган кўнгил- сиз ҳодисанинг гувоҳи бўлдик. Наби Исабоев де- ган фуқаро шундоқ аҳоли яшайдиган жойдан бир қақиримча юқори — тоғ ёнбағридан ўзича ер ўзлаштирди. Ҳатто, катта томорка- ни сугориш учун қўлбола сув «ом- борча»си ҳам барпо этди. Унга «Ҳой, нима қилпасан?» — дегувчи бирон зот топилмади.

Пировардида бу ўзбошимчалик юзлаб чорбоғликлар бошига офат бўлиб ёғилди — қутилмаганда «ўзлаштирилган» ерлар сурилиб, қўллаб экин майдонларини, боғлар- ни тупроқ, тош-шағал босиб, одам- лар яшаб турган уйлари ичигача бот- қоқ-лойқа бостириб кирди. Бундан қўпчилик қатта моддий зарар кўрди.

Агар қутқарув чора-тадбирлари ўз вақтида амалга оширилмаганида,

(Давоми. Боши 1-бетда).

ёки сохта «миришкор»нинг табиатга хуружи хусусида

Чорбоғга ўзини кўз-кўз қилиб турувчи бу бахайбат тоғ ёнбағри- лиги эса, мутахассислар хари- тада «хавфли минтақа» деб бел- гиланган. Шу сабаб ўттиз йилча муқаддам унинг этагида жойлаш- ган Ҳўжаент қишлоғи бошқа манзилга кўчирилган. Ҳозир со- биқ қишлоқ ўрнида республика прокуратураси ходимлари билан ёзувчиларнинг мавсумий ҳордиқ чиқаришга мўлжаллаб қурилган дала ховлилари бор. Маъмурий орган ходимлари бу «ховли» эга- ларидан фақат ёз ойларидагина фойдаланиш, «хавфли минтақа»- да «чегара»дан ўтиб ўзлаштириш, қурилиш ишлари олиб бормас- лик» ҳақида тилхат ёздириб олишган.

дегувчилар ҳам топилди. Аммо, у пинагини бузмади. Бир неча йил муқаддам жигаристонлик ўтмишдоши қилган бедодчилик қайтариб, қўпчиликнинг юзига оёқ тирагандай, икки қақиримча юқорига чиқиб бориб, «хавфли минтақа»нинг қоқ «қиндиғи»га қозик қокди. Ҳа, ердан қайнаб чикувчи, суви узоқ йиллар муқад- дам тоғ этагидида дала-ховлилар- га қувур орқали тортиб келинган булоқ атрофини тиконли сим би- лан ўраб, «хусусийлаштириб» олди. Бахайбат итлардан «қўриқчи» қўйди... Бу ишларни қўлла-қунду- зи, ҳамманинг кўз ўнгида қилди. Кечалари эса, ўғиллари билан ат- рофдаги қўчкининг асосий қалқо- ни бўлиб ўсиб турган қатронғи,

«Ҳўжаент фожиаси» бўлиб қайтарил- майдимми?

Бу саволлар Мирсамиговни мут- лақо қизиқтираётгани йўқ. У фақат нима қилиб бўлса ҳам, экин-тикин- дан оладиган фойдани ўйлаёттир. Омонат турган тоғ ёнбағрига танда қуриб, хатарли ишни давом этти- раётган бу «азамат миришкор»нинг қўлидан «хўжат»и қанчалик тез олиб қўйилса, шунчалик яхши деб ўйлаймиз. Зеро, фалокат рўй бери- шини кўтиб ўтирмай, унинг олдини олган маъқул-да.

Гўлназа ҚОСИМОВА,
Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университетини халқор журналистика факультетининг талабаси.

«ЯНГИЙЎЛ ЁҒ-МОЙ» ОАЖ БЎЙИЧА САЛМОҚЛИ ФАКТ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

Корхона манзили: Тошкент вилояти, Янгийўл ша- ҳри, Самарқанд кўчаси, 352.
Маълумот тартиб рақами — 07
2003 йилнинг 1 чорағи учун оралик дивидендлари- ни олиш ҳуқуқига эга бўлган акциядорлар рўйжа- тини тузиш учун реестрни ёпиш бошладиган сана — 04.04.2003 й.

Кўзатув Кенгашининг 24.04.2003 й.даги қарори.
Маълумот тартиб рақами — 05.
Қимматли қўғозлар тури: номи ёзилган оддий ва имтиёзли акциялар.

Дивидендларни тўлаш тўғрисида қарор қабул қилин- ган сана — 24.04.2003 й.

Дивидендларни тўлаш мuddати: қарор чиқарил- ган кундан кейин бир ой ўтгач.
Оралик дивидендларни тўлаш тўғрисида қарор қабул қилган эмитент органи: акциядорлик жа- миятининг Қўзатув кенгаши.
2003 йилнинг биринчи чорағи учун оралик дивидендлар миқдори кўрағининг тақдир этиди: битта оддий номи ёзилган акцияга 19 сўм 80 тийин. битта имтиёзли акцияга 50 сўм.
Акцияларнинг умумий сони: оддий номи ёзилган- лари — 10621040 дона ва имтиёзли номи ёзилган- лари — 95860 дона.
Дивидендни тўлаш шакли: пул маблағлари.

Маълумот тартиб рақами — 10.
Ўзгаришлар бўлган бошқарув органи: коллегиял ижрочи орган — дирекция.
Акциядорлик жамияти директорининг тақлифи бўйича коллегиял ижрочи орган таркибига сайланган шахслар:

Вахобов Абдумалик Манолович — устав жағмарма- сидаги овоз берувчи акциялари улуши — 0,0144 %
Султанов Расул Худайбердиевич — устав жағмарма- сидаги овоз берувчи акциялари улуши — 0,0131 %
Ибрагимов Галия Ахмедиевна — устав жағмарма- сидаги овоз берувчи акциялари улуши — 0,0172 %
Туляганова Нигора Хусанбаевна — устав жағмарма-

сидаги овоз берувчи акциялари улуши — 0,0804 %
Абдувалиева Умида Кадировна — устав жағмар- масидаги овоз берувчи акциялари улуши — 0,0176 %
Сафиев Сайлов — устав жағмармасидаги овоз бе- рувчи акциялари улуши — 0,0066 %
Халиков Миржамол — устав жағмармасидаги овоз берувчи акциялари улуши — 0,0039 %
Қонарев Владимир Алексеевич — устав жағмарма- сидаги овоз берувчи акциялари улуши — 0,0001 %
Ушбу Ўзгаришлар бўлиб ўтган сана ва бу ўзгариш- ларни қабул қилган қарорли орган: Қўзатув ке- нгашининг 24.04.2003 й.даги қарори.

мувофиқ 01.04.2003 й.дан, дирекция аъзолари Қўзатув кенгашининг қарорига мувофиқ 24.04.2003 й.дан.

1. Толипов М. Е. (директор) — устав жағмармасидаги улуши 0,00909 %, овоз берувчи акциялари 975 дона;
2. Вахобов А. М. — устав жағмармасидаги улуши 0,0144 %, овоз берувчи акциялари 1538 дона;
3. Султанов Р. Х. — устав жағмармасидаги улуши 0,0131 %, овоз берувчи акциялари 1407 дона;
4. Ибрагимов Г. А. — устав жағмармасидаги улуши 0,0172 %, овоз берувчи акциялари 1844 дона;
5. Туляганова Н. Х. — устав жағмармасидаги улуши 0,0804 %, овоз берувчи акциялари 8624 дона;
6. Абдувалиева У. К. — устав жағмармасидаги улуши 0,0176 %, овоз берувчи акциялари 1690 дона;
7. Сафиев С. — устав жағмармасидаги улуши 0,0066 %, овоз берувчи акциялари 714 дона;
8. Халиков М. — устав жағмармасидаги улуши 0,0039 %, овоз берувчи акциялари 426 дона;
9. Қонарев Р. А. — устав жағмармасидаги улуши 0,0001 %, овоз берувчи акциялари 10 дона.

Юқорида исм-шарифлари қайд қилинган шахсларнинг аффилияцияланганлиги «Акциядорлик жамиятларида аффилия- ланган шахслар, уларнинг ҳўжаси олиш тартиби ва ахборотнинг очик қўрсатилиши тўғрисидаги Низом»нинг биринчи бўлими, тўртинчи банди, учинчи қўшма банди билан асосланган.

Акциядорлар умумий йиғилиши қарорига мувофиқ 01.04.2003 й.дан «Янгийўл ёғ-мой» ОАЖ Қўзатув кенгашининг аъзолари:
1. Джурев В. Х. — давлат улуши вақили. Устав жағмармасидаги улуши 10 фоиз, овоз берувчи акциялари 1071690 дона;
2. Рахбобов М. А. — Ёлмўтамаксаноат уюлмаси вақили, устав жағмармасидаги улуши 2,2807 %, овоз берувчи акциялари 244425 дона;
3. Эргашева Б. Э. — устав жағмармасидаги улуши 0,0136 %, овоз берувчи акциялари 1464 дона;
4. Муратов В. Э. — устав жағмармасидаги улуши 0,1406 %, овоз берувчи акциялари 15065 дона;
5. Мирзатиллаева Ф. Р. — устав жағмармасидаги улуши 0,0056 %, овоз берувчи акциялари 601 дона;
6. Карпова С. Ф. — устав жағмармасидаги улуши 0,1680 %, овоз берувчи акциялари 18 000 дона;
7. Эргашев Д. — устав жағмармасидаги улуши 0,0323 %, овоз берувчи акциялари 3460 дона;
8. Нуритдинова М. В. — устав жағмармасидаги улуши 0,0243 %, овоз берувчи акциялари 2600 дона;
9. Шойдаев Ш. Ш. — «Капиталист» ва «Илчон» ХИФлари вақили. Ушбу ХИФларнинг устав жағмармасидаги улуши 2,007 %, овоз берувчи акциялари 215120 дона.

Директор ва коллегиял ижрочи орган аъзолари — дирекция: директор акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига

Ўз мухбиримиз.

биринч тарафга астойдил уринган киши ҳеч қанча бўлмайдилар. Шундай экан, кутубхоначи ҳам ўз ҳаракати билан, кутубхона ва ўзини барча имкониятлар билан таъминлаши мумкин. Бунинг учун қишлоқ кутубхоналарида ҳам етарлича имконият топилади. Қандай қилиб дериш? Яқинда Тошкент туманидаги кутубхоналардан бирига компьютер олиб келиб ўнатилди. Юқоририччидаги бар кутубхона ҳам иккинчи ксерокопияга ускуна-сига эга бўлди. Бундан ташқари, бу ерда китоб захираларини бойитиш борасида ҳам ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Бу ишларнинг бари ўша кутубхоналар ҳодимларининг саъй-ҳаракатлари билан амалга оши-

СУДАН ПИВО

A black and white photograph showing a ceramic pitcher on the left and a tall glass filled with beer on the right. The beer has a thick, white head of foam. The background is dark and textured.

«Billur-Sifat» хусусий фирмаси
ТУГАТИЛАДИ.
Даъволар икки ой мобайнида куйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Ҳамза тумани, Строительная кўчаси, 1/2.
Тел: 131-09-40.

1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6